

TANTÁRGYI TEMATIKA

SZOCIOLÓGIA

2024/2025. I. félév

Tantárgy neve: Szociológia	Tantárgy Neptun-kódja: Nappali tagozat: AJJOE142MBAL5 Tárgyfelelős intézet: Jogtörténeti és Jogelméleti Intézet Jogelméleti és Jogszociológiai Tanszék
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Lehotay Veronika, PhD egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1. félév – őszi	Előfeltétel: -
Óraszám: 2 óra/hét	Számonkérés módja: beszámoló
Kreditpont: 3 kredit	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A tárgy célja, hogy bemutassa az általános szociológia fejlődésének történetét, módszertanát, legfontosabb képviselőit és elméleteiket. Áttekintjük továbbá a szociológia által hagyományosan vizsgált és kutatott témaköröket a nemzetközi és a hazai szakirodalom feldolgozásával, valamint betekintést kaphatnak a hallgatók a jogszociológia néhány aspektusába is.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T1, T2, T4 <i>képesség:</i> K1 <i>attitűd:</i> A2 <i>autonómia és felelősség:</i> F1</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>A konzultációk időpontja:</p> <p>I. konzultáció: 2024. szeptember 21. 13.20. – 16.40. (online): Általános tájékoztató, a követelmények megbeszélése. A szociológia fogalma, módszerei, viszonya a jogtudományhoz. Szociológiatörténet 1-2. Rendszerelméletek. Struktúraelméletek. Cselekvéselméletek.</p> <p>II. konzultáció: 2024. október 12. 13.20.-16.40. (jelenléti) XIX. előadó: Társadalmi csoportok, személy- és csoportközi viszonyok. Kisebbségek, diszkrimináció, hátrányos helyzet, szegénység. Szocializáció. Jogszociológia I.-II.</p> <p>III. konzultáció: 2024. november 9. 8.20-10.00. (online): Zárthelyi dolgozat (önkéntes)</p>	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: 1 önkéntes zárthelyi dolgozat</p> <p>A beszámoló teljesítésének módja, értékelése: <u>Teljesítés módja:</u> írásbeli beszámoló háromfokozatú értékeléssel A sikeres félévközi önkéntes zárthelyi dolgozat megírása (kiválóan megfelelt vagy megfelelt érdemjegy) esetén <i>megajánlott jegy</i> szerezhető. Aki nem vagy nem megfelelő eredményű zárthelyi dolgozatot írt, a vizsgaidőszakban <i>írásban</i> tudja a beszámolót teljesíteni a megadott vizsgaidőpontokban.</p> <p><u>Teljesítés értékelése:</u> a háromfokozatú értékelés az alábbi százalékos megoszlás alapján alakul ki: Kiválóan megfelelt (5): 75–100 % Megfelelt (3): 51–74 %</p>	

Nem megfelelt (1): 0–50 %

A tananyag feldolgozása során a hallgatók feladata a szociológia jelentős képviselői írásainak feldolgozása, tematikus prezentáció készítése és bemutatása.

Kötelező irodalom:

1. Hidasi Viktória – Vinnai Edina: *Bevezetés a szociológiába*. Miskolc: Miskolci Egyetemi Kiadó, 2015.
2. Andorka Rudolf: *Bevezetés a szociológiába*. (Második javított és bővített kiadás) Budapest: Osiris Kiadó, 2006.
3. Giddens, Anthony: *Sociology*. (6th edition) Polity Press, 2009.

Ajánlott irodalom:

1. Fleck Zoltán: *Szociológia jogászoknak*. Budapest: Napvilág Kiadó, 2003.
2. Bencze Mátyás – Vinnai Edina (szerk.): *Jogszociológiai előadások*. Egyetemi jegyzet. Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó, 2012.
3. Cotterrell, Roger: *The Sociology of Law. An Introduction*. (2nd ed.) London, Dublin, Edinburgh: Butterworths, 1992.
4. Lehotay Veronika: *A mobbing fogalmi megközelítései és szabályozása az Európai Unióban*. In: Varga Zoltán (szerk.): *Jogi kihívások és válaszok a XXI. században*. 2. 2023.

Hallgatói ügyintézés:

Hodosi Gabriella A/6.épület 222. szoba

Tel: 0646/565-186

e-mail: gabriella.hodosi@uni-miskolc.hu

Miskolc, 2024. szeptember 4.

Jó felkészülést kíván:

Dr. Lehotay Veronika

veronika.lehotay1@uni-miskolc.hu

Szociológia
Önellenőrző és vizsgakérdések
2024/2025. I. félév

1. A szociológia szemlélete, tárgya, emberképe
2. A szociológia módszertana (mikro- és makroszociológia)
3. Karl Marx osztály- és elnyomódás-elmélete
4. Émile Durkheim elmélete (szolidaritás, anómia)
5. Max Weber elmélete (hatalom/uralom, társadalmi cselekvés, megértő szociológia)
6. A funkcionalizmus irányzata (Malinowski, Parsons, Merton)
7. A Frankfurti Iskola
8. AGIL-system
9. Niklas Luhmann rendszerelmélete (rendszer szintek, bináris kód, autopoiesis)
10. A társadalmi struktúra, rétegződés, státusz, a társadalmi osztály és réteg fogalmai
11. A társadalmi struktúrára vonatkozó elméletek (4)
12. A társadalmi egyenlőtlenség, esélyegyenlőtlenség, hátrányos helyzet és depriváció fogalmai
13. A társadalmi egyenlőtlenségek elfogadhatóságára vonatkozó álláspontok (3)
14. Az egyenlőtlenségek és szegénység lehetséges okai
15. A társadalmi mobilitás típusai
16. Társadalmi cselekvéstípusok Weber szerint (4)
17. Társadalmi cselekvéstípusok Habermas szerint (4)
18. Társadalmi cselekvéstípusok Luhmann szerint (3)
19. A szabad akaratra vonatkozó álláspontok (3)
20. A szabad akaratot befolyásoló külső és belső tényezők
21. A társadalmi csoport fajtái (3)
22. A csoportstruktúra leírására vonatkozó elméletek (4)
23. A személyközi kapcsolatokra vonatkozó elméletek (5)
24. A szociális facilitáció és a prezentáció fogalmai
25. Az ítéletalkotás folyamatában megjelenő szabályok és hibák (3-3)
26. A kisebbségek csoportosítása (3)
27. A kategorizáció, sztereotípiák és előítéletek fogalmai
28. A diszkrimináció fogalma és típusai (3)
29. Az Ebktv. fogalmai, a diszkrimináció fogalmai, a védett tulajdonságok
30. A szocializáció lehetséges fogalmai
31. A társadalmi tanulás módjai (3)
32. Szocializációs ágensek
33. Jogismeret fogalma
34. Jogi attitűd fogalma és kutatása
35. Jogtudat fogalma

(Jogelméleti és Jogszociológiai Tanszék)